

Cant contra la violència

La sud-coreana Han Kang va triomfar a tot el món amb la seva obra anterior, 'La vegetariana' ANDREU PUIG

ACTES HUMANS
Han Kang
Traducció: Alba Cunill
Editorial: Rata
Barcelona, 2018
Pàgines: 256
Preu: 19,50 euros

Si a la reveladora *La vegetariana* Han Kang abordava la violència contra una dona que evita menjar carn, a *Actes humans* amplia l'abast de les agressions i qüestiona el sense sentit d'una matança perpetrada pels militars en un escenari poc conegut per a nosaltres com és Gwangju, la ciutat natal de l'autora sud-coreana, situada en una província coneguda com el graner de Corea. *Actes humans* es distancia força de *La vegetariana*, tot i compartir el clam contra la violència. En aquesta ocasió, Kang ordeix una història estranya que atrapa com una teranyina de fils inquietants mentre reconstrueix l'acarnissament del 1980 contra la població de la ciutat enfrontada a la dictadura de Chun Doo-hwan, que es va saldar amb un recompte oficial dubtós de 144 civils morts als quals cal afegir-hi 22 militars i dos policies.

Actes humans s'amara d'una alenada de fatalitat que evoca alguns dels contes d'Alice Munro i també el *Mirall trencat* per l'esgarip lacerant d'una de les frases de la novel·la de Rodoreda: "Hi ha gent que amb un record en té per tota la vida". Una veritat que Kang semblar mastegar i reformular fins traslladar-la a l'imaginari de la península de Corea amb un "hi ha records que no cicatritzen mai".

Construïda com un trencaclosques a diverses veus, aquesta novel·la que oscil·la amb un àgil joc de narradors recorda de resquitllada la literatura de Murakami per la solitud dels personatges. Els protagonistes evocuen el dia fatídic, quan alguns decideixen què fer amb els caiguts en el bany de sang a través d'una història que dona veu a les víctimes que malden per recordar, entre tenebres i profundament tristos, en una mena de rèquiem allargat en el temps, que s'enlaira fins convertir-se en una colpidora denúncia.

Detalls essencials

Anys més tard, molts d'ells encara arrosseguen la culpa d'haver sobreviscut a la tragèdia. Una culpa en la qual Kang, d'alguna manera, s'hi emmiralla. L'autora tenia 9 anys quan l'exèrcit va provocar la desfeta a la seva ciutat. En aquella època, però, ella

ja vivia a Seül. Els seus pares se n'hi van anar quatre mesos abans de l'alçament a Gwangju. Però els remordiments la van abocar a comprar-se un llibre de fotos sobre la matança. A partir d'aquí és fàcil imaginar-se que els records la rondessin sovint fins determinar que la quarta economia asiàtica no havia canviat tant en quasi quatre dècades i que pagava la pena destil·lar-los en aquesta creació magnètica i poètica en què els arbres i la pluja prenen vida perquè Kang és tota una mestra a trobar els detalls essencials i fer-los rellevants.

Un dels encerts dels llibres de Rata són els textos complementaris. En aquest cas, especialment necessaris perquè som davant una literatura de la qual en tenim pocs referents. L'anàlisi de Mar Abad i el context històric explicat per Álvaro Colomer esdevenen altament clarificadors. *

NUTRICIÓ / RECEPTARIS EVA GARCIA PAGÁN

Cuina amb rock'n'roll

Podríem dir-ne *cuina cool* o *cuina sexy* per no haver de dir-ne *variacions de receptes de tota la vida més fàcils i que molen*. Presentador de moda a TV3, el cuiner Marc Ribas (Girona, 1976) ofereix a *Brutal* una selecció de 64 receptes de plats en què predominen, és clar, els productes frescos i de proximitat, amb elaboracions que ranegen la senzillesa més elemental i d'altres que requereixen certes habilitats per no espifiar-la, que en general no són gens sofisticades però sí efectives.

Entrants, sopes, pasta, arròs, peix, carn i també dolços en el menú equilibrat d'en Ribas, que ja ens té acostumats a l'espai *Cuines* a les seves adaptacions modernes a

clàssics de tota la vida. "El món gira molt de pressa i seria absurd donar l'esquena a les cuines d'arreu", explica Ribas al pròleg del volum, malgrat que hi reconeix que "a totes els he donat un toc català, o bé per falta de producte original o bé per no complicar-me massa".

Perquè cuinar té molt de goig i de diversió i ha de tenir poc de complicació i d'angoixa. Per posar-li una pega al llibre, el capítol de postres em sembla curt, tot i que val la pena gràcies a les receptes del flam de mató i

BRUTAL
Marc Ribas
Editorial: Cossetània
Valls, 2018
Pàgines: 160
Preu: 18,90 euros

de panellets amb pinyons. El que s'agraeix és que s'ofereixin les receptes ben explicades, sense més embolcalls ni artificis: tampoc no cal que en tots els llibres de cuina s'expliquin quines són les diferents tècniques de cocció o els estris imprescindibles per a tot cuiner aficionat o professional.

Altres perles de *Brutal* són l'empedrat de lleties amb al·vocat, les sardines a la llauna, l'espàtlla de xai al forn i el capipota, el conill amb allada o la recepta de *xai sense feina*. *